

Ett pastorat lämnade visst besked om en kyrkomusikers möjlighet att arbeta hemma och om hans ansvar för en barnkör. Fråga om detta har inneburit beslut om viktigare förändringar av musikerns arbetsförhållanden och om pastoratet, genom att inte förhandla, har brutit mot förhandlingsskyldigheten i 13 § medbestämmandelagen. Arbetsdomstolen fann att pastoratet inte brutit mot förhandlingsskyldigheten. Även fråga om ändring av talan.

ARBETSDOMSTOLEN**DOM**
2020-11-25Dom nr 65/20
Mål nr A 64/19**KÄRANDE**

Svenska Musikerförbundet, Alströmergatan 23, 112 47 Stockholm
Ombud: förbundsjuristen Henric Ask, LO-TCO Rättsskydd AB, Box 1155,
111 81 Stockholm

SVARANDE

1. Svenska kyrkans arbetsgivarorganisation, Box 157, 101 23 Stockholm
(för ej talan)
2. Enköpings pastorat, Box 88, 745 22 Enköping
Ombud för båda: chefsjuristen Robert Svec, Svenska kyrkans arbetsgivar-
organisation, Box 157, 101 23 Stockholm

SAKEN

brott mot 13 § medbestämmandelagen

Bakgrund

Enköpings pastorat (pastoratet) omfattar sex församlingar, varav Villberga församling är en. Pastoratet var tidigare en del av Enköpings kyrkliga samsällighet.

P.L. är medlem i Svenska Musikerförbundet (förbundet). Han anställdes år 2008 som kyrkomusiker i nuvarande Enköpings pastorat med placering i nuvarande Villberga församling. Han sades upp i maj 2019 och tvist om uppsägningens giltighet pågår vid Uppsala tingsrätt.

Tvist har uppstått mellan parterna om pastoratet brutit mot förhandlingsskyldigheten i 13 § medbestämmandelagen. Parterna är oense i frågorna om pastoratet har beslutat om viktigare förändringar av P.L:s arbetsförhållanden, genom att

- i augusti 2017 besluta att han inte fick arbeta hemifrån,
- i september 2017, alternativt redan i september 2015, ålägga honom att tillsammans med en annan arbetstagare ansvara för barnkören, och
- i januari 2019 ålägga honom att ensam ansvara för barnkören.

Parterna är överens om att någon förhandling med förbundet enligt 13 § medbestämmandelagen inte har skett i dessa frågor.

Det är även tvistigt om förbundets alternativa påstående, att beslutet att ålägga P.L. att tillsammans med en annan arbetstagare ansvara för barnkören skulle ha fattats redan i september 2015, innebär en otillåten taleändring och om tvisteförhandling har skett i den delen.

Pastoratet och förbundet har tvisteförhandlat utan att kunna enas.

Yrkanden och inställning

Förbundet har yrkat att Arbetsdomstolen ska förplikta pastoratet att till förbundet betala 75 000 kr, jämte ränta enligt 6 § räntelagen från dagen för delgivning av stämning, den 18 juni 2019, till dess betalning sker.

Pastoratet har bestritt käromålet. Pastoratet har inte vitsordat något belopp som skäligt i och för sig men vitsordat sättet att beräkna ränta.

Pastoratet har yrkat att förbundets talan ska avvisas i den del den i andra hand stödjer sig på påståendet om att pastoratet redan år 2015 ålagt P.L. att tillsammans med en annan arbetstagare ansvara för barnkören. Pastoratet har därvid i första hand gjort gällande att förbundets talan i den delen utgör en otillåten taleändring och i andra hand att förhandlingskravet enligt arbets-tvistlagen inte är uppfyllt i denna del.

Förbundet har bestritt avvisningsyrkandet.

Parterna har yrkat ersättning för rättegångskostnader.

Parterna har till stöd för sin talan anfört i huvudsak följande.

Förbundet

Sammanfattning av grunderna för talan

Från att P.L. anställdes år 2008 till och med september 2015 arbetade han inte med barnkören. I september 2015 tillfrågades han om han fortsättningsvis kunde ackompanjera barnkören, vilket han accepterade. Arbetsgivaren beslutade därefter – i september 2017 – att P.L. skulle leda och ansvara för barnkören tillsammans med en annan arbetstagare. I andra hand görs gällande att det beslutet fattades redan i september 2015. I januari 2019 beslutade pastoratet att P.L. ensam skulle leda och ansvara för barnkören.

När P.L. anställdes och framgent fick han tillåtelse att utföra vissa arbetsuppgifter i sin bostad. I augusti 2017 beslutade dock pastoratet att han inte längre fick utföra något arbete i bostaden.

Pastoratet har med stöd av sin arbetsledningsrätt haft rätt att ålägga P.L. att ansvara för barnkören, innefattande ett tillsynsansvar för barnen, samt att

beordra honom att inte längre arbeta i bostaden. Besluten i fråga har dock inneburit viktigare förändringar av P.L:s arbetsförhållanden. Pastoratet har därmed varit skyldigt att förhandla med förbundet innan pastoratet fattade besluten i fråga, vilket inte skett. Pastoratet har därför brutit mot 13 § medbestämmandelagen och är skyldigt att betala allmänt skadestånd till förbundet.

Påståendet i andra hand, om att pastoratet redan år 2015 ålagt P.L. att tillsammans med en annan arbetstagare ansvara för barnkören, utgör inte en otillåten taleändring. Förhandlingskravet i denna del är uppfyllt. Talan i denna del ska därmed inte avvisas och är heller inte preskriberad eftersom pastoratet inte i rätt tid framställt en invändning om preskription.

P.L. anställdes år 2008

P.L. fick sista ansökningsdagen, den 31 juli 2008, genom ett telefonsamtal från en begravningsentreprenör, veta att Villberga församling sökte en kyrkomusiker (organist). P.L. ringde dåvarande kyrkoherden K.S. som informerade honom att han hade 15 minuter på sig att komma in med en ansökan. P.L. mejlade omedelbart sin ansökan till kyrkoherden, som återkom inom kort. De hade ett möte där ytterligare tre personer var närvarande. Därefter hade han ett ytterligare möte med pastoratet där villkoren för anställningen diskuterades. Härefter erbjöds han anställningen.

År 2008 fanns inom församlingen en befattning som organist – den anställning som P.L. fick – och en befattning som kantor, båda på heltid. Därtill anlätades musiker på timmar.

Beslut om ansvaret för barnkören

Överenskommelse om att P.L. inte skulle ha ansvar för barnkören

Kyrkoherden frågade vid möte inför att P.L. anställdes, hösten 2008, om det var något han absolut inte ville arbeta med och han svarade då barnkör. De kom överens om att han inte skulle behöva arbeta med det eftersom ansvaret för en eventuell framtida barnkör skulle ligga på en annan person.

P.L. har inte sett platsannonsern avseende den utannonserade anställningen som organist förrän i samband med förhandlingarna i tvisten.

Befattningsbeskrivningen, avseende organist inom Villberga pastorat, är fastställd av kyrkonämnden i oktober 2008 när Villberga pastorat-/församling inte hade någon barnkör och anger inte heller att barnkör ingår i musikalisk undervisning.

Kyrkoherden gick inte, som påstås, igenom vare sig annonsen eller befattningsbeskrivningen med P.L. innan eller i samband med att han anställdes.

Ackompanjera barnkören – år 2015

Från det att P.L. anställdes –2008 – fram till hösten 2015 arbetade han över huvud taget inte med barnkören.

I september 2015 fick han en förfrågan om att ackompanjera barnkören. Församlingspedagogen S.W. hade då ansvar för barnkören. Hon hade tagit över arbetet med och ansvaret för barnkören efter att den andra kyrkomusikern slutat. P.L. accepterade att ackompanjera kören. Han skulle således bara komma till barnkören för att ackompanjera den. S.W., som var utbildad pedagog, skulle ansvara för allt annat som hörde till barnkörens verksamhet däribland tillsyn av barnen, närvarokontroll, annonsering, kontakter med föräldrar, iordningställande av lokaler och val av musikverk.

Barnkörverksamheten bedrevs då i församlingens lokaler i Villberga.

Beslut om delat ansvar för barnkören – år 2017 alternativt år 2015

Hösten 2017 flyttades barnkörverksamheten till Grillby.

I september 2017 fick P.L. veta att han fortsättningsvis skulle leda barnkören tillsammans med församlingspedagogen S.W., som dittills alltså ansvarat för kören. Han skulle nu även ha ansvar för arbetsuppgifter som tidigare endast tillkommit S.W.

Körövningarna började kl. 15.00 i en lokal som fram till dess var upptagen av annan barnverksamhet. Den andra barnverksamheten leddes av församlingsassistenterna. Den eller de som ledde barnkörverksamheten förväntades ta fram musikutrustning ur ett förråd, hämta ett antal barn på ett fritidshem kl. 14.45 och gå med dem till lokalen samt ta emot de barn som lämnades av sina föräldrar vid lokalen strax före kl. 15.00. Därefter skulle den eller de som ledde barnkörverksamheten ta in barnen och musikutrustningen i lokalen, samtidigt som de andra barnen lämnade lokalen, rigga musikutrustningen samt genomföra körövningen. Församlingsassistenterna var upptagna med sin barngrupp och det hände att de inte ens tillät barnkören att vänta inomhus fram till kl. 15.00.

När barnkörverksamheten slutade kl. 15.45 slutade även församlingsassistenterna. Den eller de som ansvarade för barnkörverksamheten fick därför på egen hand se till att de barn som skulle hämtas blev hämtade och sedan gå till fritidshemmet med de barn som skulle lämnas där samt se till att musikutrustningen sattes tillbaka i förrådet.

Pastoratet har gjort gällande att P.L. redan i september 2015 tillsammans med församlingspedagogen fick ansvaret för att leda barnkören, dvs. att det beslutet inte fattades år 2017. Om så visas vara fallet, görs det i andra hand gällande att beslutet om delat ansvar fattades år 2015.

Beslut om att P.L. skulle vara ensamt ansvarig – år 2019

När barnkören startade efter juluppehållet i januari 2019 fick P.L. veta att han ensam skulle ansvara för barnkören. Att han tillsvidare skulle ta hand om kören ensam framgår av ett mejl den 29 januari 2019 från den tidigare arbetsledaren M.A. Församlingspedagogen var sjukskriven.

Det är riktigt att körverksamheten flyttades till Villberga prästgård från och med mars 2019. Beslutet togs av P.L. i samråd med personalchefen.

Viktigare förändringar av arbetsförhållandena

Att leda barnkören innefattar ett stort ansvar som skiljer sig från kyrkomusikens övriga arbetsuppgifter då uppgiften innebär tillsynsansvar för barn.

Utförandet av arbetsuppgifterna fungerade när S.W. och P.L. delade på ansvaret, men arbetet blev vid flera tillfällen ogörligt efter att P.L. blev ensam ansvarig för barnkören.

Pastoratets beslut om delat ansvar och om ensamt ansvar för barnkören har således inneburit viktigare förändringar av P.L:s arbetsförhållanden. Beslutet föregicks inte av några förhandlingar med förbundet.

Beslut om att P.L. inte längre fick arbeta hemma

P.L. har tillåtits och uppmuntrats att arbeta hemma

Från att P.L. anställdes och fram till augusti 2017 har han tillåtits och uppmuntrats att arbeta i sin bostad med vissa arbetsuppgifter. Dåvarande kyrkoherden, K.S., önskade att P.L. skulle arrangera konsertmusikserier samt ge egna konserter på orgel, piano och cembalo.

En förutsättning för att kunna utföra arbetet med arrangemang och egna konserter var att P.L. arbetade hemma i sin egen studio med tillgång till ett omfattande notbibliotek samt större arbetsytor, vilket var nödvändigt vid vissa notarbeten. På sitt kontor i församlingen hade P.L. – om han flyttade sitt tangentbord – en arbetsyta om cirka 30 x 90 cm. Hemma hade han tillgång till en ca 200 kvm stor musikstudio. Han hade således hemma tillgång till stora arbetsytor, vilket är nödvändigt vid nyskapande av musik och konsertförberedelser. Vid nyskapande av musik och konsertförberedelser kan noterna behöva ligga framme flera dagar i följd. I sin musikstudio i bostaden hade han också tillgång till flera instrument, som var nödvändiga och som inte fanns hos pastoratet.

Kyrkoherden ville att P.L. skulle skriva och arrangera musik för kyrkan. För detta ändamål inköptes ett notskrivningsprogram, Sibelius, som var anpassat för de Macintoshdatorer som P.L. hade i sin studio. Arbetsgivaren hade inte sådana datorer.

Arbetsgivaren betalade även för en kurs för att P.L. skulle lära sig notskrivningsprogrammet. Den 25–27 augusti 2010 deltog P.L. i en kurs i Rättvik för att lära sig programmet. Kursen bekostades av pastoratet.

Under åren 2010–2018 arrangerade P.L. årligen mellan 15 och 20 egna konserter. Att förbereda och genomföra en egen konsert tar i genomsnitt ca 30 timmar. Han arbetade under vart och ett av dessa år med egna konserter under 360–630 timmar.

Under de år som K.S. var kyrkoherde komponerade P.L. mycket musik för kyrkan i sin studio. Han hade en överenskommelse med pastoratet om att han inom ramen för sin anställning skulle komponera musik.

P.L. skapade under år 2010 en helt egen mäsas, Villbergamässan. Det tog ca 300 timmar och innefattade ett femtiotal kompositionsutkast som arbetslaget fick provsjunga och som han sedan arbetade vidare med. Villbergamässan kom att användas vid varje mäsas från senhösten 2010 och fram till dess att M.A. tillträdde som arbetsledare för honom.

År 2011 skapade P.L. ”Then Svenska Julkonserten”, ett verk som tog cirka 400 timmar att skapa och genomföra. År 2012 och 2013 organiserade och genomförde han två tredagars orgel- och klavermusikfestivaler innefattande flera konserter och fyra masterclasses. Han komponerade också postludier under ca 100 timmar samt omkring 100 psalmpreludier.

Pastoratet är bundet av Svenska kyrkans avtal 17. Kollektivavtalet innehåller bland annat ett utvecklingsdokument, vars syfte är att inspirera fortsatt utveckling av kyrkomusiken i församlingslivet. Av dokumentet framgår kyrkomusikerns betydelse och vikten av att kyrkomusikern ges möjlighet och uppmuntras att profilera sig inom sitt yrkesområde. Det framgår även särskilt att ”där särskild fallenhet för komponerande och arrangerande finns bör utrymme för nyskapande ges” eftersom möjligheten till nyskapande av musik innebär en stor rikedom för församlingen lokalt och kyrkan i övrigt. Dåvarande kyrkoherden K.S. har agerat helt i enlighet med detta under den tid hon var P.L:s chef.

Beslut i augusti 2017 – ändrade arbetsförhållanden

I augusti 2017 fick P.L. besked om att han inte längre fick arbeta i bostaden.

Beslutet innebar att P.L:s arbetsmiljö försämrades väsentligt. Det innebar även att hans arbetsuppgifter förändrades från att ha haft ett stort innehåll av nyskapande av musik och arrangemang av konserter till att inte alls innehålla detta i samma utsträckning.

Talan ska inte i någon del avvisas

Frågan om otillåten taleändring

Saken i målet – delat ansvar för barnkören – avser att förbundet gör gällande att P.L. har fått förändrade arbetsförhållanden genom att han ålagts delat ansvar för barnkören och att pastoratet inte har förhandlat med förbundet dessförinnan. Saken har inte förändrats genom att förbundet i andra hand gjort gällande att P.L. ålagts detta ansvar redan år 2015. Även om förbundet därigenom skulle anses ha lagt till en ny omständighet, är saken densamma. De tvistefrågor som avhandlades under förhandlingen har ett naturligt samband med de förändringar, som pastoratet har gjort avseende P.L:s arbetsförhållanden, oavsett om förändringen skedde år 2015 eller 2017.

Förbundets talan har således inte ändrats. Även om det skulle vara fråga om en taleändring, har den varit tillåten. Yrkandet är dessutom detsamma som i ansökan om stämning. Talan i aktuell del ska därför inte avvisas på denna grund.

Förhandlingskravet är uppfyllt

Förhandlingskravet är uppfyllt. Talan såvitt avser att P.L. ålagts delat ansvar för barnkören, ska inte heller av det skälet avvisas.

Under tvisteförhandlingarna behandlades och diskuterades frågan om pastoratets beslut om att förändra arbetsförhållandena för P.L. avseende bemanning och ansvar för barnkörverksamheten i Villberga församling. Tvistefrågan rörde P.L:s ändrade arbetsförhållanden.

Talan är inte i någon del preskriberad

Talan i ovan behandlad del är inte heller preskriberad. Pastoratet har inte under tvisteförhandlingen eller den inledande handläggningen i Arbetsdomstolen gjort någon preskriptionsinvändning. Pastoratet har således inte framställt en invändning om preskription i rätt tid.

Pastoratet

Sammanfattning av bestridandegrunderna

P.L:s anställning har hela tiden innefattat en skyldighet att leda och utveckla körverksamheten för barn, ungdom och vuxna samt i övrigt svara för musikalisk undervisning. Att P.L. år 2015, eller i vart fall år 2017, ålades att faktiskt ansvara för barnkören och utföra arbetet tillsammans med annan anställd, och i januari 2019 fick detta ansvar ensam, har därmed inte inneburit några viktigare förändringar av hans arbetsförhållanden.

Villberga pastorsexpedition har hela tiden varit den huvudsakliga arbetsplatsen för den anställning och befattning som P.L. innehade som kyrkomusiker. P.L. har inte haft tillåtelse att arbeta i bostaden, förutom vid särskilda tillfällen efter överenskommelse med arbetsgivaren. När P.L. i augusti 2017 fick besked om att han skulle utföra sina arbetsuppgifter på arbetsplatsen, var det således inte fråga om något beslut om ändrade arbetsförhållanden.

Arbetsgivaren har således inte fattat några beslut om viktigare förändringar av P.L:s arbetsförhållanden. Pastoratet har därmed inte varit förhandlingskyldigt enligt 13 § medbestämmandelagen och är inte skyldigt att betala allmänt skadestånd till förbundet.

Förbundets talan, i den del den i andra hand stödjer sig på påståendet att pastoratet redan år 2015 ålagt P.L. att tillsammans med en annan arbetstagarare ansvara för barnkören, ska avvisas. Talan ska avvisas i denna del i första hand eftersom den utgör en otillåten taleändring och i andra hand eftersom förhandlingskravet enligt arbetstvistlagen inte är uppfyllt. Om Arbetsdomstolen inte avvisar talan i denna del, ska den avslås på grund av preskription.

Organisation

Pastoratet består av sex församlingar och är uppdelat i fyra arbetslag.

Befattningarna som kyrkomusiker i Villberga församling har över tid varit både organist och kantor.

Dåvarande Enköpings kyrkliga samfällighet, från och med år 2014 Enköpings pastorat, beslutade den 25 oktober 2010 om en organisationsförändring för kyrkomusikerna inom Villberga pastorat (numera Villberga församling). Förändringen innebar att de dåvarande 1,5 kantorsanställningarna reducerades med en halvtid till en anställning. Förändringen gjordes för att uppnå besparingskraven i budgetdirektivet. Det var dock möjligt att anlita timarvoderade musiker vid ledighet, exempelvis vid sjukdom och semester.

Ansvar för barnkörverksamheten har hela tiden ingått i anställningen

Vid tidpunkten för anställningen

När anställningen som organist annonserades år 2008 angavs i platsannonseren att organisten bland annat skulle leda och utveckla körverksamheten för barn, ungdom och vuxna.

Innan P.L. anställdes intervjuades han av den dåvarande kyrkoherden K.S. och en personalhandläggare. Vid intervjutillfället gick de med P.L. noggrant igenom innehållet i både platsannonseren och befattningsbeskrivningen. De gick tillsammans genom de arbetsuppgifter P.L. skulle utföra.

Enligt den befattningsbeskrivning som fastställdes den 20 oktober 2008 av kyrkonämnden i dåvarande Enköpings kyrkliga samfällighet, skulle organisten i Villberga församling bedriva körverksamhet och svara för musikalisk undervisning. Tidigare fanns en liknande befattningsbeskrivning.

P.L. saknade erforderlig utbildning som både organist och kantor men bedömdes, i enlighet med befattningsbeskrivningen, inneha annan utbildning som bedömdes som likvärdig för befattningen. Han anställdes därför som ”annan arbetstagare med kyrkomusikaliska”.

Att ansvara för kör och barnkör var en del av P.L:s anställning sedan första anställningsdagen. När P.L. hade anställts framställde han emellertid ett önskemål om att inte behöva arbeta med barnkören. Eftersom det då fanns andra möjligheter att fördela arbetet, kom dessa arbetsuppgifter att utföras av andra. Ansvar för barnkören låg dock kvar i P.L:s anställning.

År 2015 – ansvar för att leda barnkören

År 2015 fick P.L. ansvaret att tillsammans med församlingspedagogen S.W. leda barnkören, vilket även innefattade tillsynsansvar för barnen. Kyrkoherden ålade P.L. att som kyrkomusiker och ansvarig för barnkören, tillsammans med församlingspedagogen faktiskt utföra den arbetsuppgiften. Det var således inte fråga om att P.L. endast skulle ackompanjera barnkören, som förbundet påstått. Han var verksamhetsansvarig vilket, som nämnts, framgår av befattningsbeskrivningen.

I § 6 mom. 1 i Kyrkans allmänna bestämmelser 17 (AB) regleras den allmänna skyldigheten för arbetstagare inom Svenska kyrkan att utföra arbetsuppgifter som framgår av för arbetstagaren gällande anställningsavtal och de åligganden i övrigt som är förenade med anställningen. Om behov finns, är arbetstagaren också skyldig bl.a. att vikariera för annan arbetstagare hos arbetsgivaren och därvid helt eller delvis utföra även egna arbetsuppgifter samt att byta schema eller förskjuta arbetstiden.

Med kyrkomusiker avses enligt kollektivavtalet musiker vars uppgift är orgelspel vid gudstjänster och övriga kyrkliga handlingar enligt den ordning som gäller för Svenska kyrkan, främjande av kyrkosången, fri musikundervisning med inriktning på Svenska kyrkans musikverksamhet samt vård av orglar och andra instrument som finns hos församlingarna.

Samtliga medarbetare i Villberga församling var också informerade om att de i samband med all verksamhet, oavsett befattning, skulle medverka i arbetsuppgifterna, såsom vid för- och efterarbete.

P.L. visade ett bristande intresse för barnkören och utförde inte heller i många andra avseenden de arbetsuppgifter som ålåg honom.

Inga ändrade arbetsuppgifter år 2017

Hösten 2017 flyttades körverksamheten till en lokal i Grillby. Där fanns två församlingsassistenter tillgängliga för att vid behov biträda i verksamheten. P.L:s arbetsuppgifter förändrades dock inte. Han hade redan ansvaret att leda barnkören tillsammans med församlingspedagogen.

Körövningarna ägde rum under terminen på tisdagar kl. 15.00–15.45. Under skolloven förekom ingen verksamhet. P.L. ansvarade för att före körövning förbereda rummet där barnkören höll till. Detta innebar att montera instrument och noter, ställa i ordning stolar, ställa undan bord och dra för ett draperi som rumsavskiljare mot den del av rummet där annan verksamhet pågick. Detta tog ungefär fem minuter att utföra.

Grillbylokalen ligger 200–300 meter från Grillbyskolans förskola och fritidshem. Barnen som deltog i kören var i åldrarna fem till tio år. Under den tid P.L. skulle ställa i ordning rummet hämtade S.W. de minsta barnen från förskolan vilket tog cirka 10 minuter. Efter övningen återställde P.L. lokalen och S.W. gick tillbaka med barnen till förskolan.

P.L. hade en timme avsatt i sitt schema för att förbereda verksamheten med barnkören. Efter att verksamheten med barnkören var avslutad för dagen, hade P.L. en timme till sitt förfogande för att exempelvis utföra administrativa uppgifter och därpå följde en timmes rast.

Ensam ansvarig från och med år 2019

Församlingspedagogen blev sjukskriven i december 2018. P.L. blev därmed från och med januari 2019 ensam ansvarig för barnkören. I lokalerna fanns dock församlingsassistenter som stöd och hjälp.

P.L. flyttade på eget initiativ körverksamheten till Villberga prästgård från och med den 5 mars 2019. Där hade han inte längre möjlighet till biträde av de församlingsassistenter som fanns i de tidigare lokalerna. Det var inte ett beslut som arbetsgivaren fattade. Det var P.L. själv som i egenskap av verksamhetsansvarig fattade det beslutet.

P.L. meddelade sin arbetsledare att det skulle gå bra att leda verksamheten utan församlingsassistenter eftersom det hade fungerat förut att bedriva verksamheten i prästgården, då föräldrarna hade stannat kvar i lokalen. Arbetsledaren kallade samman föräldrarna för att få en försäkran om att de skulle ta ansvar för barnen på detta sätt.

P.L. ändrade starttiden för barnkören till kl. 17.00 och sedan till kl. 16.30. Han hade fortfarande en timme i schemat för att förbereda verksamheten. I Villberga prästgård behövde P.L. inte ställa i ordning lokalen. Barnen hämtades och lämnades av sina föräldrar i prästgården.

De fem gånger under år 2019 som P.L. ledde verksamheten i Grillbylokalen deltog mellan sex och elva barn per tillfälle. Då P.L. ledde barnkören i Villberga prästgård deltog mellan tre och sex barn per tillfälle.

Beslutet att P.L. ensam skulle ha ansvar för barnkören innebar inte någon viktigare förändring av hans arbetsförhållanden.

Sedan hösten 2019 leder församlingspedagogen barnkören på egen hand.

Pastoratet har inte tillåtit P.L. att arbeta från bostaden

Var arbetet skulle utföras

I P.L:s anställningsbevis angavs att hans huvudsakliga arbetsplats skulle vara Villberga pastorsexpedition.

Pastoratet lovade eller uppmuntrade inte P.L. att generellt arbeta i bostaden. Detta var aktuellt endast vid särskilda tillfällen och då efter överenskommelse med arbetsgivaren. Kyrkoherden, K.S., gav inte P.L. något generellt tillstånd att arbeta hemifrån.

Att ge konserter ingick i P.L:s anställning men kyrkoherden önskade inte att han skulle planera konserterna i bostaden. Tvärtom var det ett ständigt problem för arbetslaget, att P.L. ofta inte befann sig på arbetsplatsen såsom förväntades av honom. Trots upprepade tillsägelser från kyrkoherden efterkom P.L. inte hennes begäran att utföra sitt arbete i Villberga prästgård.

Det material P.L. fick köpa in var tänkt att användas på arbetsplatsen. Det var möjligt att använda notskrivningsprogrammet Sibelius på pastoratets datorer. Samtliga övriga musiker i pastoratet använder datorer på arbetsplatsen för sitt notskrivningsprogram. Kyrkoherden tillstyrkte aldrig att P.L. skulle arbeta med detta i sin bostad.

Sibelius-programmet utgjorde endast en del av kursen ”Från kammare till konsertlokal” som P.L. deltog i den 25–27 augusti 2010. Kyrkoherden tillstyrkte inte att P.L. skulle delta i kursen för att han skulle skapa musik i sin bostad för Villberga församling.

Arbetsgivaren uppdrog inte åt P.L. att förbereda och utföra egna konserter i den omfattning som förbundet har gjort gällande. P.L. utförde inte heller sådant arbete i den påstådda omfattningen. Åren 2010–2017 svarade P.L. för konsertmusik i mindre utsträckning. Det var fråga om 5–16 konserter per år, varav flera av dessa utgjordes av konserter med Villbergakören och av lunchkonserter.

Arbetet med Villbergakören utgjorde en del av P.L:s schemalagda arbetstid. Den musik han framförde i samband därmed var inte egenkomponerad. Vid det som kallades lunchkonsert gavs en musikstund om 30 minuter. Inte heller då var musiken nyskapad av P.L. Med undantag från P.L:s egenkomponerade barockmusik ”Then Svenska Julkonserten”, som uppfördes år 2011,

var inte musiken i någon annan av P.L:s konserter egenkomponerad. Någon julkonsert efterfrågades eller begärdes inte heller från arbetsgivaren. Produktionen ingick i P.L:s privata utgivning av en musik-CD ”Three Christmas Concertos” som kom ut år 2011. Den skapade han inte för församlingens räkning.

Den enda gång kyrkoherden uttryckligen medgav P.L. att arbeta hemma var år 2010 vid tillkomsten av den så kallade Villbergamässan. Det var en enkel mässa om ca 20 minuter som upprepades i församlingen en gång i veckan. Någon annan musik begärde eller önskade inte kyrkoherden att P.L. skulle komponera, vare sig julkonsert eller annat. Det står inte heller i befattningsbeskrivningen att han skulle komponera musik.

Besked om att arbetet ska utföras på arbetsplatsen

K.S. gick i pension år 2017. När M.A. i augusti 2017 började som arbetsledare i Villberga församling, hade han ett samtal med P.L. om att det var viktigt att denne var närvarande på arbetsplatsen.

M.A. hade fått uppgifter från K.S. om att det var problem med P.L., eftersom han ofta inte befann sig på arbetsplatsen och för att han inte tog ansvar för de arbetsuppgifter som omfattades av hans anställning. M.A. tog upp detta med P.L. och erinrade honom om att han som musiker var ansvarig för barnkören. P.L. invände då bland annat att det inte var möjligt för honom att arbeta i Villberga prästgård eftersom han hade notprogrammet i sin hemdator och att det inte fanns utrymme i prästgården för hans noter. M.A. svarade då att, om så var fallet, skulle han se till att både dator- och notfrågan kunde lösas så att det inte skulle bli några svårigheter för P.L. att utföra sitt arbete i prästgården.

Beskedet om att P.L. skulle utföra sina arbetsuppgifter i prästgården innebar ingen viktigare förändring av hans arbetsförhållanden, eftersom han tidigare inte haft rätt att utföra arbete i bostaden förutom i särskilda fall.

Pastoratets agerande ledde inte till någon försämring av P.L:s arbetsmiljö. Behovet av utrymme för noter berodde inte på arbetsuppgifter hänförliga till arbetet som kyrkomusiker, utan på behov i P.L:s privata karriär som musiker.

P.L. var sjukskriven under perioden den 20 december 2017–13 maj 2018, med allteftersom sjunkande sjukskrivningsgrad. I någon mån påverkade sjukfrånvaron antalet musikframträdanden av P.L.

Även med hänsyn tagen till pastoratets rehabiliteringsansvar för P.L. var det viktigt med tydliga ramar för hans anställning och arbete.

Talan ska avvisas i viss del

Otillåten taleändring

När förbundet väckte talan mot pastoratet, gjorde förbundet gällande att pastoratet skulle betala skadestånd till förbundet för påstådda brott mot förhandlingsskyldigheten, som skulle ha ägt rum dels i september 2017, dels i januari 2019.

Förbundet har som ny grund för sin skadeståndstalan alternativt gjort gällande att pastoratet brutit mot förhandlingsskyldigheten år 2015. Detta är ett helt fristående rättsfaktum som inte har karaktären av en modifikation i eller tillägg till det ursprungligen åberopade saksammanhanget utan innebär en väsentlig förändring. Eftersom det är ett helt annat beslut än det som yrkandet tidigare grundades på, stödjer sig yrkandet inte nu på väsentligen samma grund som tidigare. Detta utgör enligt rättegångsbalkens regler en otillåten taleändring.

Talan ska därför avvisas i den del det påstås att pastoratet brutit mot förhandlingsskyldigheten redan år 2015.

Förhandlingsskyldigheten är inte uppfylld

Vid tvisteförhandlingen gjorde förbundet inte gällande något brott mot förhandlingsskyldigheten år 2015. Frågan har således inte varit föremål för tvisteförhandling. Talan i denna del ska därför avvisas i vart fall på denna grund.

Preskription

Det påstådda brottet mot förhandlingsskyldigheten år 2015 var dessutom sedan länge preskriberat när förbundet begärde tvisteförhandling den 8 februari 2019. Om talan inte avvisas, ska talan i aktuell del avslås på grund av preskription.

Eftersom förbundet vid tvisteförhandlingen inte gjorde gällande att pastoratet brutit mot förhandlingsskyldigheten år 2015, hade pastoratet inte anledning att då framställa någon preskriptionsinvändning. Pastoratet har, så snart förbundet framställt denna alternativa grund för sitt yrkande, invänt att frågan inte var föremål för tvisteförhandling samt att talan i denna del är preskriberad.

Utredningen

Målet har avgjorts efter huvudförhandling. På förbundets begäran har vittnesförhör hållits med P.L. På pastoratets begäran har vittnesförhör hållits med tidigare kyrkoherden K.S., komministern tillika arbetsledaren M.A., församlingspedagogen S.W. och församlingsassistenten C.L.H. Parterna har även åberopat skriftlig bevisning.

Domskäl

Twisten

Twisten gäller huvudsakligen om pastoratet har brutit mot förhandlingsskyldigheten enligt 13 § medbestämmandelagen. Mellan parterna är tvistigt om tre beslut eller besked från arbetsgivarens sida – rörande arbete med barnkören och möjligheten att arbeta hemma – har inneburit viktigare förändringar av P.L:s arbetsförhållanden.

Mellan parterna är därutöver tvistigt om talan – i den delen den grundas på ett andrahandspåstående – ska avvisas.

Rättsliga utgångspunkter

I 13 § medbestämmandelagen anges att om en fråga särskilt angår arbets- eller anställningsförhållanden för arbetstagare som tillhör – är medlem i – en arbetstagarorganisation, i förhållande till vilken arbetsgivaren inte är bunden av kollektivavtal, är arbetsgivaren skyldig att förhandla enligt 11 och 12 §§ med den organisationen. Detta innebär att arbetsgivaren, på det sätt som framgår av 11 § medbestämmandelagen, är skyldig att på eget initiativ förhandla före beslut i sådana frågor.

Av förarbetena (prop. 1975/76:105 bil. 1 s. 354) och rättspraxis (t.ex. AD 2017 nr 62 och däri angivna rättsfall) framgår att bedömningen av vad som är en viktigare förändring ska göras så att förhandlingsskyldigheten omfattar frågor i arbetsgivarens verksamhet som är av sådan beskaffenhet att man typiskt sett har att räkna med att en arbetstagarorganisation vill få tillfälle till förhandling. Det framgår vidare att ingrepp i den enskildes arbets- eller anställningsförhållanden, som inte är enbart tillfälliga och inte heller i övrigt är av mindre betydelse, omfattas av förhandlingsskyldigheten.

Frågan om pastoratet brutit mot 13 § medbestämmandelagen såvitt avser frågan om arbete i hemmet

Förbundet har gjort gällande att pastoratet har beslutat om en viktigare förändring av P.L:s arbetsförhållanden genom att i augusti 2017 besluta att han inte fick utföra arbete hemifrån. Enligt pastoratet hade han inte tillåtelse att arbeta hemma, utom i speciella fall, varför pastoratet inte beslutat om någon viktigare förändring när P.L. fick besked om att han inte fick utföra sina arbetsuppgifter hemma.

P.L. har uppgett bl.a. följande. När han anställdes ville förra kyrkoherden K.S. att hans ”profil” skulle vara att skriva ny musik till församlingen och ge konserter. Hon var införstådd med att han skulle utföra arbete hemma i sin egen musikstudio i stället för på arbetsplatsen. De kom överens om att församlingen skulle köpa in notskrivningsprogrammet Sibelius till datorerna i hans studio, så att församlingen slapp köpa in ny datorutrustning. Först år 2016 började arbetsgivaren ha synpunkter på att han arbetade hemma.

K.S. har uppgett bl.a. följande. P.L. gav många uppskattade konserter i församlingens kyrkor, vilket ingick i hans arbetsuppgifter. Hon hade dock inte gett honom i uppdrag att på arbetstid komponera någon ny musik, förutom den s.k. Villbergamässan. Det var också det enda tillfälle då hon gav honom tillåtelse att arbeta i hemmet. Notskrivningsprogrammet Sibelius köptes in för att användas på P.L:s kontorsdator, inte i hans musikstudio i bostaden. P.L. var inledningsvis samarbetsvillig och engagerad. Redan efter något år fick hon dock börja påtala för honom att han måste vara på arbetsplatsen. Hon accepterade aldrig att han var frånvarande. I början sa hon till honom någon gång. Sedan blev det oftare. Hennes irritation blev större och större. Vecka ut och vecka in, år ut och år in tog hon upp med P.L. att han måste arbeta på arbetsplatsen. Han blev dock bara mer frånvarande. Det var en kamp för henne att förmå honom att vara på arbetsplatsen.

Enligt Arbetsdomstolens mening framgår det av utredningen att P.L. redan från anställningens början i någon mån arbetade i sin musikstudio i bostaden. Hans arbetsställe var dock i hans anställningsbevis angivet som Villberga pastorsexpedition. Av K.S:s uppgifter, som Arbetsdomstolen fäster tilltro till, framgår att hon relativt tidigt i anställningsförhållandet förklarade för P.L. att han måste vara på arbetsplatsen. Han måste senast i samband med detta ha förstått att han inte utan arbetsgivarens medgivande fick arbeta hemma. Arbetsdomstolen finner inte att P.L. tilläts att i stor utsträckning arbeta hemma, även om han ändå faktiskt gjorde så.

I augusti 2017 förklarade församlingens nya arbetsledande komminister, M.A., efter samråd med och på uppmaning av K.S., för P.L. att han inte fick arbeta hemma utan skulle utföra sina arbetsuppgifter på arbetsplatsen. Eftersom P.L. inte hade arbetsgivarens tillstånd att i större utsträckning arbeta hemma, anser Arbetsdomstolen att beskedet inte innebar ett beslut om en viktigare förändring av P.L:s arbetsförhållanden. Beskedet innebar visserligen en förändring för P.L:s del men det hade, som redan anförts, sin orsak i att han tidigare arbetat hemma i en omfattning som var i strid med de instruktioner som gällde för honom.

Arbetsdomstolen finner sammanfattningsvis att arbetsgivarens besked till P.L. i denna del inte innebar en viktigare förändring av hans arbetsförhållanden.

Frågan om pastoratet år 2017 alternativt år 2015 har brutit mot 13 § medbestämmandelagen såvitt avser ansvaret för barnkören

Ingick det i P.L:s arbetsuppgifter redan från början att ansvara för barnkören?

Parterna är oense i frågan om det träffades en överenskommelse mellan pastoratet och P.L. när han anställdes om att det inte skulle ingå i hans arbetsuppgifter att ansvara för barnkören.

Av platsannonsen för den anställning som organist som P.L. sökte år 2008 framgår att det ingår i arbetsuppgifterna att leda och utveckla körverksamheten för barn, ungdom och vuxna. P.L. har uppgett att han inte läste platsannonsen innan han sökte anställningen. Förra kyrkoherden K.S. har dock omvittnat att annonsen och befattningsbeskrivningen gick igenom vid anställningsintervjun, bland annat för att arbetsgivaren ville säkerställa att P.L. skulle klara av alla arbetsuppgifter, trots att han inte hade en fullständig utbildning som kyrkomusiker. K.S. har också uppgett att P.L. vid intervjun sa att han skulle klara av alla arbetsuppgifterna, men att han kom till henne efter att han tillträtt och bad att få slippa arbeta med barnkören, vilket hon för tillfället gick med på eftersom det fanns utrymme för en församlingsassistent att utföra den uppgiften. P.L. har å andra sidan uppgett att han inte kan minnas att annonsen och befattningsbeskrivningen diskuterades vid intervjun, men att han däremot redan vid denna fick löfte om att slippa arbeta med barnkören.

Arbetsdomstolen anser att K.S. har lämnat en spontan och väl sammanhängande redogörelse för rekryteringen av P.L. Vad P.L. å sin sida har berättat utesluter inte att platsannonsen och befattningsbeskrivningen faktiskt gick igenom vid anställningsintervjun men att han inte minns det nu, över tio år senare. Att K.S. vid anställningsintervjun skulle ha lovat att P.L. aldrig skulle behöva arbeta med barnkören framstår i sig som osannolikt, med tanke på att det var fråga om en tillsvidareanställning på heltid som kyrkomusiker i en mindre församling. Vad P.L. har berättat om detta kan inte få företräde framför K.S:s uppgift, att han först efter att han tillträtt anställningen fick ett tillfälligt undantag från den arbetsuppgiften, eftersom det vid tillfället fanns annan personal som kunde utföra den. Det får vidare anses klarlagt att P.L. accepterade anställningen med insikt om att den innebar ett övergripande ansvar för den musikaliska verksamheten i församlingen, inklusive körverksamheten.

Ålades P.L. delat ansvar för barnkören år 2017?

Parterna är eniga om att K.S. under år 2015 uppdrog åt P.L. att faktiskt arbeta med barnkören. Ståndpunkterna skiljer sig dock åt i fråga om vilken roll i körverksamheten han skulle ha i detta skede. Enligt förbundet ålades P.L. då inget ansvar för barnkören, utan skulle enbart ackompanjera den, och att det var först år 2017 som han tilldelades något ansvar för barnkören. Pastoratet är av motsatt uppfattning och har gjort gällande att P.L. redan år 2015 blev tillsagd att faktiskt ta ansvar för barnkören på det sätt som ingick i hans anställningsavtal, om än tillsammans med församlingspedagogen.

P.L. har uppgett följande. K.S. förklarade att han bara behövde ”kompa” kören. Det var således församlingspedagogens uppgift att leda kören, välja musikstycken, ha tillsynsansvar för barnen och utföra alla praktiska kringuppgifter som iordningställande av lokalen, kontakt med föräldrar och hushållsutskick. S.W. hämtade och lämnade också barn i den närbelägna skolan, medan han tog emot dem som kom direkt till lokalen.

K.S. har å sin sida uppgett att hon uppdrog åt P.L. att ta över barnkören, men att S.W. skulle vara honom behjälplig så länge det fanns utrymme för det och att de själva skulle fördela arbetsuppgifterna mellan sig. S.W. och K.S. har båda uppgett att S.W. klagade på att P.L. inte gjorde sin del av arbetet med barnkören, särskilt de administrativa sysslorna.

P.L. har uppgett att hans nye chef, M.A., år 2017 ålade honom att ta huvudansvaret för barnkören, inklusive tillsynsansvar för barnen och alla de praktiska uppgifter som S.W. hade haft hand om, medan S.W. endast skulle ha en assisterande roll. M.A. har i stället beskrivit det som att P.L:s uppdrag var oförändrat, men att han tydligt ”la på bordet” vad som gällde.

Arbetsdomstolen drar av utredningen slutsatsen att K.S. redan år 2015 beslutade att P.L. skulle ha huvudansvaret för barnkören, och att M.A. därefter, år 2017, gjorde klart för P.L. att detta ansvar innebar att han förväntades utföra bl.a. de administrativa arbetsuppgifterna såvitt avsåg barnkören och inte lägga dessa på S.W. Enligt Arbetsdomstolens mening fattades således det omtvistade beslutet redan år 2015. Talan om att pastoratet inte förhandlade i frågan innan ett beslut fattades år 2017, kan således inte vinna bifall eftersom Arbetsdomstolen funnit att något sådant beslut inte fattades år 2017.

Frågan är då om förbundets alternativa påstående om att beslutet fattades år 2015 innebär en otillåten taleändring.

Frågan om otillåten taleändring

Enligt 13 kap. 3 § första stycket rättegångsbalken får en väckt talan inte ändras. Enligt 13 kap. 3 § tredje stycket anses det inte som ändring av talan om käranden, beträffande samma sak, utan att saken ändras, åberopar en ny omständighet till stöd för sin talan.

Arbetsdomstolen har funnit att pastoratet inte, som förbundet påstått i första hand, år 2017 beslutade att P.L. skulle ha huvudansvaret för barnkören. Det i andra hand gjorda påståendet, att beslutet fattades redan år 2015 och att pastoratet redan då brutit mot förhandlingsskyldigheten, innebär ett påstående om ett helt annat händelseförlopp. Saken har därmed ändrats på ett enligt 13 kap. 3 § tredje stycket rättegångsbalken otillåtet sätt. Talan i denna del ska därför avvisas.

Frågan om pastoratet brutit mot 13 § medbestämmandelagen såvitt gäller ansvaret för barnkören år 2019

I december 2018 blev S.W. sjukskriven och i januari 2019 fick P.L. besked om att han tills vidare ensam skulle ansvara för barnkören. Frågan är om detta innebar en viktigare förändring av hans arbetsförhållanden.

P.L. har uppgett följande. Att arbeta ensam med barnkören medförde en ohanterlig arbetssituation för honom. Han hade behövt en barnpedagogisk

utbildning för att klara av detta. Han skulle vara på två ställen samtidigt. Körverksamheten var förlagd till församlingens lokal i Grillby, där även två församlingsassistenter arbetade med annan barnverksamhet. De var dock i ett annat rum och han fick aldrig hjälp av dem. Dessutom slutade de och gick hem precis samtidigt som körövningen var slut. Han skulle ta emot barn som kom direkt till lokalen, hämta barn i Grillbyskolan och ta fram möbler och utrustning. Samtidigt ville inte församlingsassistenter att han och barnen kom in i lokalen innan körövningen skulle börja, så de fick vid ett tillfälle till och med vänta utomhus. Han hade fått skriftliga order om att vid körövningens slut ta med alla barn, som inte hämtades av sina föräldrar, till skolan. Redan vid första tillfället som han arbetade ensam uppstod ett tillbud. En mamma blev orolig då hon kom till församlingens lokal för att hämta sin son men denne hade följt med till skolan. Han gjorde en skriftlig rapport om tillbudet till arbetsgivaren, vilket inte togs emot väl. Han ville att körverksamheten skulle flytta tillbaka till Villberga prästgård och att föräldrarna skulle lämna och hämta barnen. M.A. sa att han fick göra som han ville. Efter en kortare tid i Grillby flyttade han verksamheten till prästgården.

M.A. har uppgett att P.L. flyttade verksamheten eftersom P.L. tyckte att lokalerna i Grillby inte var ändamålsenliga.

Församlingsassistenten C.L.H. har uppgett bl.a. följande. Man ska inte vara ensam med barn. Hon och hennes kollega fanns därför i lokalerna och om det hade hänt något hade de kunnat hjälpa till. De uppfattade det dock som ett problem att P.L. kom till lokalen tillsammans med barnen, vilket störde deras verksamhet, i stället för att ställa i ordning lokalen först och hämta barnen sedan.

Församlingspedagogen S.W. har uppgett bl.a. att det fanns en halvtimmes förberedelsetid avsatt i schemat före körövningarna, vilket enligt hennes uppfattning räckte till för att både ställa i ordning lokalen och hämta barn i skolan, även om man var ensam.

Arbetsdomstolen gör följande bedömning.

Arbetsdomstolen har, som framgår ovan, funnit att det sedan tidigare ingick i P.L:s arbete att leda barnkören och därvid även att ha tillsynsansvar för barnen. Arbetsgivarens beslut i januari 2019 innebar dock att han ensam skulle sköta det praktiska arbetet med barnkören, även om han vid oförutsedda händelser kunde ta hjälp av församlingsassistenter. Det skulle kunna ifrågasättas om inte den omständigheten, att P.L. fick ensamt tillsynsansvar för barnen och den inverkan det hade på hans arbetsmiljö, skulle medföra att förbundet typiskt sett hade velat förhandla frågan innan arbetsgivaren fattade sitt beslut. Arbetet med barnkören avsåg dock ett kortare arbetspass per vecka bland de många olika sysslor som ingick i P.L:s arbete som kyrkomusiker. Han fick inte heller ansvar för någon ny verksamhet utan ålades endast att ensam utföra visst arbete – väl inom ramen för en kyr-

komusikers vanliga arbetsuppgifter – som han tidigare hade utfört tillsammans med en annan arbetstagare. Det fanns också, som ovan nämnts, annan personal i lokalen som vid behov kunde hjälpa till. Vid behov hade rutinerna snabbt kunnat ändras på nytt, vilket P.L. också gjorde genom att senarelägga verksamheten på dagen och flytta den till prästgården. Vid en samlad bedömning, anser Arbetsdomstolen, att beslutet om ensamarbete med barnkören var av mindre betydelse och inte innebar en viktigare förändring av P.L:s arbetsförhållanden.

Slutsatser och rättegångskostnader

Arbetsdomstolen har sammanfattningsvis kommit fram till följande. Beslutet att P.L. tillsammans med en annan arbetstagare skulle ansvara för barnkören fattades år 2015. Förbundets talan, som grundar sig på att arbetsledningsbeslutet i denna del fattades år 2017, ska därför avslås. Förbundets alternativa grund, att pastoratet fattade beslutet år 2015, innebär en otillåten taleändring och talan i den delen ska därför avvisas. Pastoratets beslut år 2019, att P.L. ensam skulle ansvara för barnkören, har inte i medbestämmandelagens mening inneburit en viktigare förändring av hans arbetsförhållanden. Inte heller beslutet att inte tillåta P.L. att arbeta hemma har inneburit en sådan förändring. Pastoratet har således inte brutit mot 13 § medbestämmandelagen. Förbundets talan i övrigt ska därmed avslås.

Eftersom förbundet har förlorat målet, ska det ersätta pastoratet för dess rättegångskostnad. Arbetsdomstolen anser att den begärda ersättningen – rätt summerad till 252 688 kr – är skälig.

Domslut

1. Arbetsdomstolen avvisar Svenska Musikerförbundets talan såvitt den grundas på att beslut fattats år 2015 och avslår talan i övrigt.
2. Svenska Musikerförbundet ska ersätta Enköpings pastorat för dess rättegångskostnad med 252 688 kr, varav 250 000 kr avser ombudsarvode, jämte ränta på det förstnämnda beloppet enligt 6 § räntelagen från dagen för denna dom till dess betalning sker.

Ledamöter: Karin Renman, Inger Andersson, Annelie Westman, Charlott Richardson, Stefan Lagervall, Gerald Lindberg (skiljaktig) och Lars Hallenberg (skiljaktig).

Rättssekreterare: Jonas Eklund

Domsbilagai mål nr A 64/19**Gerald Lindbergs och Lars Hallenbergs skiljaktiga mening**

Vi är ense med majoriteten i alla frågor utom såvitt avser frågan om arbetsgivarens beslut, att inte längre tillåta P.L. att arbeta i hemmet, innebar en sådan viktigare förändring som borde ha förhandlats enligt 13 § medbestämmandelagen.

Vår uppfattning är att utredningen i målet visat att pastoratet under lång tid – flera år – tillåtit P.L. att utföra en stor del av sitt arbete i hemmet utan att få någon erinran för detta. Att pastoratet sedan beslutade att han inte längre skulle få arbeta i hemmet, utgör därför en sådan viktigare förändring av hans arbetsförhållanden som pastoratet borde ha förhandlat om. Svenska Musikerförbundets talan om att pastoratet brutit mot 13 § medbestämmandelagen ska således i denna del vinna bifall.

I övrigt delar vi majoritetens uppfattning.